

MARAN MEOR

מרן מאור ישראל

YISRAEL

The Center for the Heritage of Maran
Under the personal supervision of Rabbi Yitzchak Yosef shlita,
Chief Rabbi of Israel, the Rishon Letziyon

Publication #203 | 09.12.17 כא כסלו ה'תשע"ח

פרשת וישב Parashat Vayeshev

Please treat this sheet with proper respect and discard properly

Do not read in the middle of Tefilla or Torah reading

Insights

Pearls of Wisdom from Maran Rabbi Ovadia on the weekly Torah portion

"ויאמר יהודה הוציאוהו ותשרף. היא מוצאת והיא שלחה אל חמיה לאמור לאיש אשר אלה לו וכו'" (לח, כד-כה).

כתב מרן פוסק הדור זצוקללה"ה (מאור ישראל ח"ב, עמוד סג ד"ה שפיכות):

ראיתי להגאון פרשת דרכים (דרוש שני) שכתב לענין שפיכות דמים, דינו של בן נח כדן ישראל גמור, ויהרג ואל יהרוג אחרים להציל את נפשו, ועיין בכתובות (סו): נח לו לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים, מנלן? מתמו, שנאמר: היא מוצאת וכו'.

וכתב רבינו יונה בשערי תשובה (שער ג סימן קלט): והנה אבק הרציחה היא הלבנת פנים, כי פניו יחווירו ונס ממנו מראה האודם, ודומה לרציחה, ולכן אמרו חז"ל: לעולם יפיל אדם עצמו לכבשן האש, ואל ילבין פני חברו ברבים, ולא אמרו כן בשאר עבירות החמורות, מפני שדימו אבק רציחה אל הרציחה שנאמר בה יהרג ואל יעבור, ולמדו זאת מתמו, שנאמר בה: "היא מוצאת" שאע"פ שהוציאוהו להשרף לא גילתה שהיא הרה מיהודה, כדי שלא להלבין פניו. ע"כ.

וכתבו התוס' (סוטה י): ונראה דהא דלא חשיב הלבנת פנים בהדי שלוש עבירות של יהרג ואל יעבור, שהם: עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים, משום שעבירת הלבנת פנים אינה מפורשת בתורה, ולא נקט אלא עבירות המפורשות. ע"כ.

ולפי דברי רבינו יונה הנ"ל יש לתרץ, דהלבנת פנים היא אביזרא דשפיכות דמים, ולא הוצרכו למנותה בפני עצמה.

ולכאורה מה ראתה תמו למסור נפשה על כך, והרי בני נח לא נצטוו על קידוש ה' ולפי האמור נחא, שהואיל ואף בני נח מצווים למסור נפשם על שפיכות דמים, כך גם לגבי הלבנת פנים דהוי אביזרא שפיכות דמים אמרינן הכי.
(משוש תבל-בראשית עמוד שלז).

From the Desk of the Rishon Letziyon

Responsa of Rabbi Yitzchak Yosef shlita, the Rishon Letziyon

היענות לקריאות "הצלה" בשבת כאשר אין ידוע אם יש בזה פיקוח נפש

[מתוך קובץ בית יוסף - גליון מא, כסלו תשע"ח]

טו. ולא רק שהם פטורים מחטאת, אלא יש להם שכר טוב עבור מחשבתם הטובה, אפי' הבריא בראשונה. ועיין בהגהה על ספר זכרו תורת משה דמשמע דס"ל דמקור דברי מרן "ויש להם שכר טוב מאת ה'" הוא ממ"ש הרמב"ם (פרק ב מהלכות שבת הלכה ג) הא למדת וכו' אלא חסד ורחמים ושלוש בעולם, והיינו שמביא חסד ורחמים ושלוש וזה גופא שכר טוב לעושיהם. ועיין להרב ע"ש שתמה על דברי מרן, דאמאי כתב כן, והלא בנמרא לא אמרו דין זה אלא לענין קרבן, ועכשיו לא שייך קרבן. וע"ש שנדחק למצוא נפ"מ לענין דינא. ועיין בלבוש שכתב: ואדרכה נחשבין לזריזין המקדימין למצוות. ומשמע דנפ"מ לענין זה אם חשיבי כזריזים המקדימים למצוות. וכתב במאמר מרדכי (סק"ט), דמין כתב דין זה על דרך ההזרזי הרי זה משובח, וכדי לזרז את האדם שלא יתירשל במצוה יקרה זו להיות לבו נוקפו שמה אין צורך שהוא יחלל השבת. ע"ש. אלא דלכאורה יש לעיין אמאי אינו חשיב כטעה בדבר מצוה וממילא לא עשה המצוה, ואז יתחייב בקרבן. וצ"ל, דמכיון שהתורה אמרה וחי בהם - ולא יתמות בהם, מסתבר דכל מה שעושים בשביל ספק פיקוח נפש אפי' אם נתברר שטעה, מ"מ אינו חשיב כטעה בדבר מצוה ולא עשה המצוה, ושפיר פטור מחטאת, אפי' בכה"ג שלא היה כל כך בהול, וכמו שאמרו ביומא (נה). דהכל כלול בקרא דוחי בהם. וכ"כ הגרש"ז אויערבאך צ"ל, (והובאו דבריו בש"כ חלק א עמוד תלא הערה יט). ובעצם מה שהקשה המאמר מרדכי הנ"ל אמאי כתב מרן דין זה שאין בו נפ"מ, נראה, דנפ"מ לענין כפרה, דהנהגה בנמרא שבת (קנו). אמרו, האי מאן דבשבתא יהי [ושגולד בשבת], בשבתא ימות על דאחילו עלוהי יומא רבא דשבתא. ואע"ג דבהיתר היה אע"פ כן צריך כפרה. וקמ"ל דאותן שרצו לחלל שבת עבור החולה, אף שלא היה צורך במה שחיללו שבת, מ"מ אינם צריכים כפרה כלל, שלא לרפות בני אדם בהצלת נפשות.

ב"ה. כד מרחשון תשע"ח
לכבוד היקר הנעלה ר' אילן בן יוסף נר"ו

באשר שאל לגבי איגוד "הצלה" בשבתות וימים טובים, שלאחרונה עקב מאבקים פנימיים של האיגודים בשעת קריאת חירום לא מועברים פרטים מדוייקים למוקד, וממילא ההודעה שמקבל בשבת היא שברחוב פלוני הוזמנה עזרה ממד"א. ואין ידוע לא מיקום מדוייק, ולא מהות הבעיה. ומחמת כן רבו חילולי השבת הנצרכים בשביל ספק הצלה, שבמוקד "הצלה" מתקבלת קריאה על אירוע ברח' מסויים. והמתנדב מודיע למוקד על יציאה למקום ומבקש מיקום מדוייק. והמוקדן מתקשר למד"א, ומשם השיחה עוברת למוקד כוננים, ומוקד כוננים מבקש לקבל פרטיים אישיים, ורק אח"כ מספק פרטים מדוייקים. וכל זה גורם ג"כ שעד שיאתר את המיקום המדוייק, יתכן שכבר מד"א הספיקו להגיע, או שכבר יצאו כוננים נוספים של הצלה, ושואל האם עליו להנמנע מכאן ולהבא מלצאת לקריאות חירום.

תשובה: כלל מסרו לנו חכמים שאפי' ספק פיקוח נפש דוחה שבת. ובודאי שבמקרים רבים מתעוררים שאלות רבות וספיקות אם גם זה בכלל ספק פקו"נ, ואין לזה סוף. אלא שדי שהשואל יש לו יראת שמים, והוא יתבונן בדעתו מה מוטל עליו לעשות, ונפטר כאן שאינו יודע כלל אם המקרה הוא בכלל פקו"נ ואין המיקום המדוייק ידוע לו כדי שיהא מוטל עליו השתדלות חובה להודיע בפקו"נ. וגם בנ"ד, ליבו של האדם הירא שמים הוא יגיד לו כיצד באמת מוטל עליו לעשות. ואמנם ידע בכיורו, שלבסוף כל מה שהרגיש שאכן עושה הוא למען הצלת נפשות ואפי' מחמת ס"ס, אין בזה כל חשש חילול שבת, וסמוך לבו בטוח שעשה את רצון השי"ת, ומצוה גדולה בידו.

והנה בגמ' מנחות (סד). אמרו, אמר רבה, חולה שאמרוהו לגרוגרת אחת, ורצו עשרה בני אדם והביאו עשרה גרוגרות בבת אחת פטורים אפי' בזה אחר זה וכו'. ופירש רש"י, דכולן למצוה נתכוונו ופטורין, דהזרזי לחולה משובח. וכן הוא ברמב"ם (פרק ב מהלכות שבת הלכה ז), ובש"ע (סי' שכה סעיף

בברכת התורה,
יצחק יוסף

הראשון לציון הרב הראשי לישראל
נשיא בית הדין הרבני הגדול

www.moreshet-maran.com

To subscribe to this newsletter by e-mail, to help distribute, or to provide financial support, e-mail: lu7156775@gmail.com

- Dissemination of Maran HaRav Ovadia Yosef's Torah Literature - Torat Maran Daily Halacha - Publishing House - Kovetz Bet Yosef Monthly Publication - G'mach for Lending Sefarim Written by Maran - "History of the Chief Rabbis" Project - "Teachers of Yeshivat Porat Yosef" Project - Weekly Shabbat Pamphlets - Live Shiurim via Telephone

The Center for the Heritage of Maran - Lehavin :U'lhaskil

Hilchot Hanuka (Taken from Hazzon Ovadia - Hanuka)

- Someone who made a mistake a lit 2 candles on the first night of Hanuka or 3 candles on the second night does not need to go back and re-light the correct number of candles.
- It is a mitzva to place the Hanuka candles by the left of the entrance doorway so that there will be a mezuzah on the right and candles on the left so that upon entering he will be surrounded with mitzvot. And specifically when he enters wearing a tallit katan, one can say of him that "the three threaded strand will not easily break."
- When one lights the candle on the first night, he should light the candle all the way on the right (which would be furthest from the door). On the second night, he lights a new candle and then the same candle he lit the previous night, so that the order of lighting candles starts from the left going to the right. And so to, on the third night, he will light the newest candle which would be on the left closest to the door, then he would light the previous night's candle and then the candle he lit the night prior to the previous night. And this is what he does until the eighth night when he lights all the candles. It comes out from this order, that he always makes the

blessing on the new candle since as the days progressed so to did the miracle of the oils lasting for an extended period of time.

4. The mitzva of lighting Hanuka candles is to do so within 80cm from the ground. If they were lit above this height, he has still fulfilled the obligation of performing the mitzva. However, if he lit them over 20 amot high (each amah being 48 cm), he does not fulfill his obligation at any level and he must extinguish the candles and relight them in the proper location. However, he should not make a new blessing.

5. Someone who lives in an apartment building should light the candles by the window or in the side facing the street to be able to publicize the miracle. It is best to light the candles within a glass enclosure and put them outside so that people who are passing will see the candles. If one lives on a floor so high that no one will be able to see his candles from the street, he should light inside the apartment by the entrance to his unit.

6. A courtyard with two entrances on two opposite ends is required to have candles lit by both of them. However the blessing should be said only by one of the entrances.

Maran speaks on social issues

נגד "בני עקיבא" היושבים בישיבה מעורבת

ב"ה, ירושלים ערב דר"ח כסלו תשל"ד

לכבוד הרה"ג ר' ... שליט"א - ר"מ ישיבת בני עקיבא. נתניה

שלום וישע רב

הנני מאשר קבלת מכתבו, ואתכבד להשיב על שאלותיו בדברי תורה בקצור נמרץ כמסת הפנאי.

א. בדבר השאלה אם מותר לשבת בצוותא בסניף בני עקיבא בישיבה מעורבת בניס ובנות ביחד, הנה ידועים דברי רבינו יהודה החסיד בספר חסידים (סי' שצג ותתשכ), שבמסיבת חתן וכלה שיושבים גברים ונשים בערבוביא, אין לברך שהשמחה במעוננו, מאחר שיש שם הרהורי עבירה. וכן כתבו הבית חדש והבית שמואל באבן העזר (סי' סב ס"ק יא). וכ"כ בשו"ת יהודה יעלה אסאד (תאה"ע סי' מה). ואמנם הלוש בתשובה שבסוה"ס כתב שלא נהגו להזהר בזה, לפי שהנשים מורגלות בזה"ז בין האנשים "ואין כאן הרהורי עבירה כל כך". ע"ש. וכ"כ בשו"ת יוסף אומץ (סי' מז). ובס' חינוך וחסדא ח"א (דף קטז ע"א). מ"מ הני מילי באקראי, אבל לעשות כן בקביעות להתאסף מידי פעם בסניף ב"ע בתערובת בניס ובנות, בודאי שמצוה למנוע זאת עד כמה שאפשר, ובפרט שקרוב לודאי בפגישתם יחד יבואו לידי התקרבות, והרבה יצר הרע עושה. ואין אפטרופוס לעריות, ובפרט בדור היתום הזה שהסטרא אחרת גוברת. וע' בשו"ת אגרו"מ (חידו"ס קלו). ודי למבין ולמי שמודה על האמת.

ב. ובדבר השאלה אם מותר ללכת לסרטים. הנה הדבר ברור שאסור ללכת לשם משום מושב ליצנים, ומשום דמגרי יצר הרע בנפשיה. וראה בעבודה זרה (ט"ז). ובמגן אברהם (סי' רכה סק"ג). וזה פשוט.

ג. ובדבר השאלה אם מותר לקרוא בספרות פורנוגרפית. ברור מאד שהם בכלל ספרים חיצוניים, שהקורא בהם אין לו חלק לעולם הבא [פנהדרין ז. ק:]. ומכ"ש בזה שמגרה יצה"ר בעצמו. והמקשה עצמו לדעת ה"ז בנידוי (נה) (י:). ויש בהם ניבול פה שע"ז אמרו (שבת לג.) שבעון זה צרות רבות וגזרות קשות באות, ובחורי ישראל נהרגים וסמכו ע"ז הפסוק "על בחוריו לא ישמח כי כלו חנף ומרע וכל פה דובר נבלה".

בכבוד רב,
עובדיה יוסף

MORESHET MARAN

www.moreshet-maran.com

Your link to the largest content on Maran zt"l

Video Shiurim – Live Streaming – Halakha Corner – Clips – Media – Stories – Eulogies – Wide variety of other content

Have a Halachik question? Ask the Rabbi!

Get answers based on the rulings of Maran HaRav Ovadia Yosef zt"l and his son Maran the Rishon Letzion HaRav Yitzchak Yosef shlit"א.

office@moreshet-maran.com | www.moreshet-maran.com

Stories

Personal Stories Related to Maran zt"l

An Unnatural Influence

The influence that Maran HaRav Ovadia Yosef zt"l had was unnatural. There is no explanation to describe the great impact and the great revolution that Maran zt"l started and how it imprinted a stamp of a Torah life on many families for generations to come.

In this regard, HaRav Shimon Baadani shlit"א, a member of the Moetzet Hachmei HaTorah explained that an Ashkenazi Rabbi once told him, "Baruch Hashem there is a lot of work being done today to make baalei teshuva, however the first push to do so was Maran zt"l, and that is why today more than 95% of the baalei teshuva are Sepharadim as can be attested by "Arachim" by the fact that 95% of their students are Sepharadim.

Maran zt"l had a tremendous power to draw people close to him and to influence them. Just sitting with him for a few minutes would cause a certain spirit of life, love of Hashem and a desire to learn Torah enter a person's body. Any yeshiva student who merited to learn from him always grew greater and greater until he became a true talmid chacham.